

Publicerad 2010-04-25 12:10 av © anakreon

Bussen på bilden har endast diminutiva likheter med bussen i historien.

Julklappen

Det var en eftermiddag i december i början av 1950-talet.

I efterkrigets Sverige fanns det fortfarande en renodlad slum i många städer. Och det var fortfarande lätt att se på människornas kläder om de tillhörde de någorlunda välbeställda eller de fattigas stora skara.

Min vana trogen tillbringade jag julruschen bakom leksaksdisken i ett av stadens varuhus. Jag sålde elektriskt drivna och mekaniska leksaker.

Utbudet var starkt präglat av krigsåren och den kalla freden. Jeepar, stridsvagnar, pansarskepp och kamouflagemålade stridsflygplan fyllde butikshyllorna.

En av stridsvagnarna var särskilt finurligt hopkommen.

Den drevs med batterier, ändrade riktning när den stötte mot ett hinder, hade öppningsbart kanontorn och sköt kanonader som både gnistrade och small. Et exemplar av denna var den självklara stjärnan på den kantförsedda bordsskiva där mitt jobb var att hålla liv i så många leksaker som möjligt.

Hon var säkerligen sjuttio år och gick lite böjd, stödd på en käpp som var plockad direkt från naturen. Hennes gråbleka kinder var insjunkna och hennes kläder trädslitna och fransiga. Hon stod längst fram vid demonstrationsbordet och följde stridsvagnens kraftfulla uppträdande med halvöppen mun och tindrande ögon.

Efter att ha betraktat den krigiska leksaken i säkert tjugo minuter sa hon, utan att släppa den med blicken:

"Va sa i ha för den däringa mackapären?"

"Nitton och sjuttiofem", svarade jag sanningsenligt.

Jag bevittnade hur glittret i hennes ögon mattades när hon suckade och sade:

"Jasså, di köster så möe ändå, ja ja ja, kan tro det, kan tro det."

Här står en gammal fattig gumma, tänkte jag, som säkert är farmor eller mormor till någon liten undernär kille som antagligen skulle falla i trance för en så exklusiv julklapp.

Hon vill så gärna, så gärna men hon har inte råd.

Idé och beslut vaknade samtidigt i mig.

Så diskret jag kunde backade jag från demonstrationsbordet till den hylla där stridsvagnarna förvarades i sina färggranna kartonger. Utan att bli upptäckt lurade jag fram en ur sin förpackning. Jag hade en nyckelknippa i fickan och i ett obehagat ögonblick ristade jag två små, små skrämor i locket till stridsvagnens batterifack som var diskret placerat på dess undersida.

Två små, små repor som knappast kunde anas med blotta ögat.

Sedan nalkades jag den gamla damen och sa, lite lågmält för att ingen annan skulle höra:

"Det råkar vara så att jag har en stridsvagn som har fått ett par knappt märkbara repor på undersidan. Titta här!", sa jag och visade. "Den här kan jag sälja till damen för bara fem och nittiofem!"

Den gamla damens reaktion blev lika kraftig som oväntad.

Nu var det ren ilska i hennes ögon när hon fräste så att saliven sprutade ur hennes uppretade mun:

"Vad menar ni? Skulle inte jag ha råd att betala fullt pris! Det var det fräckaste jag hört! Var snäll och slå in en felfri stridsvagn till mig, och låt det gå fort! Och två extra batterier vill jag ha!"

I det ögonblicket lärde jag mig en hel del om hur lätt det kan vara att såra folk, även om man bara vill deras bästa.

Någon vecka senare sårade jag min lillebror när jag vägrade att gå och byta den batteridrivna stridsvagn han fått i julklapp. Den hade ett par repor på batterilocket, påstod han.

"De där har du säkert ordnat till själv, din lilla slarver" ljög jag bevekande.

Då slog han mig i huvudet med en BRIO-buss av massiv björk, och sedan var vi vänner igen.

Texten är utskriven från Poeter.se

Författaren © anakreon med Poeter.se id #13189 innehar upphovsrätten